

**Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы Олы Бортас
авыл жирлеге Советы
КАРАРЫ**

2018 елның 07 июне

№ 70

**"Татарстан Республикасы Кама
Тамагы муниципаль районы Олы Бортас
авыл жирлеге" муниципаль
берәмлеге Уставына үзгәрешләр
һәм өстәмәләр керту хакында"**

2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" гы Федераль законның 44 нче статьясы нигезендә, 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы "Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында" гы Татарстан Республикасы Законының 7 статьясы, "Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы Олы Бортас авыл жирлеге" муниципаль берәмлеге Уставының 88,89,90 статьялары нигезендә, "Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы Олы Бортас авыл жирлеге" муниципаль берәмлеге Советы КАРАР чыгарды:

1. "Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы Олы Бортас авыл жирлеге" муниципаль берәмлеге Уставына, күшымта нигезендә, үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертергә.

2. Түбәндәге каарны Россия Федерациисе Юстиция министрлыгының Татарстан Республикасы буенча Идарәсенә дәүләт теркәвенә жибәрергә.

3. Элеге каарны, дәүләт теркәвеннән соң, түбәндәге адрес буенча урнашкан мәгълүмати стендларда урнаштырырга:

- Татарстан Республикасы, Кама Тамагы районы, Олы Бортас авылы, Ленинград урамы, 27 йорт;

- Татарстан Республикасы, Кама Тамагы районы, Балчыклы авылы, Ленин урамы, 70 йорт, шулай ук Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы рәсми сайтында, "Интернет" мәгълүмати-телекоммуникация чөлтәренең Татарстан Республикасы хокукий мәгълүматының рәсми порталына урнаштырырга.

4. Элеге каар рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә. Күшымтаның 1 пунктынdagы "б" пунктчасы 2019 елның 1 гыйнварыннан үз көченә керә.

5. Элеге каарны контролльдә тотуны үз өстемә алам.

**"Татарстан Республикасы Кама
Тамагы муниципаль районы Олы Бортас
авыл жирлеге" муниципаль
берәмлеге Башлығы**

Р.С. Сәгдиев

"Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы Олы Бортас авыл жирлеге" муниципаль берэмлеке Советы карарына күшымта 70 номер, 07 июнь, 2018 ел

"Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы Олы Бортас авыл жирлеге" муниципаль берэмлеке Уставына үзгәрешләр

"Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы Олы Бортас авыл жирлеге" муниципаль берэмлеке Уставына түбәндәге үзгәрешләр һәм ёстәмәләр кертергә:

1. 7 маддәдә:

а) 9 пунктны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«9) жирлек территориясенең төзекләндерүү кагыйдәләрен раслау, аларның үтәлешен оештыруга контролълек итү, курсәтелгән кагыйдәләр нигезендә, жирлек территориясен төзекләндерүне оештыру

б) 14 пунктны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

“14) каты коммуналь калдыкларны жыю һәм озату буенча эшчәнлекне оештыруда катнашу (шул исәптән аерым жыюга);”

2. 8 маддәдә:

а) маддәнең 1нче өлешен түбәндәге эчтәлекле 16 пункт белән тулыландыру:

“16) инвалидларның, мөмкинлекләре чикле кешеләрнең физик культура һәм спорт үсешенә ярдәм күрсәтү (адаптив физик культура һәм адаптив спорт)

б) 12 пунктны үз көчен югалткан дип танырга.

3. 14 маддәнең 7 пунктын түбәндәге эчтәлекле сүzlәр белән тулыландырырга:

“ижтимагый фикер алышу”

4. 23 маддәнең 3 өлешендә:

а) түбәндәге эчтәлекле 2.1 пункты белән тулыландырырга:

«2.1) жирлекнең социаль-икътисади үсеш стратегиясе проекты;»;

б) 3 пунктта “муниципаль берэмлекнең планнары проектларын һәм үсеш программаларын” сүzlәрен төшереп калдырырга.

5. 36 маддәдә:

а) 5 пунктны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«5) жирлекнең социаль-икътисади үсеш стратегиясен раслау;»;

б) түбәндәге эчтәлекле 5.1 пункты белән тулыландырырга:

«5.1) муниципаль идарә итүнең озак вакытлы максатларын һәм бурычларын һәм жирлекнең социаль-икътисади үсешен билгеләү, жирлекнең үзидарә

органнарының вәкаләтләренә кагыла торган мәсьәләләре буенча стратегик планлаштыруның документларын карау һәм раслау (хуплау);»;

в) 36 пунктны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«36) жирлек территориясенең төзекләндерү кагыйдәләрен раслау»;

г) 38пунктны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«38) Россия Федерациясе Хөкүмәте таләпләре тарафыннан билгеләнгән, жирлекнең коммуналь инфраструктура системалары үсешенең комплекслы программаларын, жирлекнең транспорт инфраструктурасы үсешенең комплекслы программаларын, жирлекнең социаль инфраструктурасы үсешенең комплекслы программаларын раслау;».

6. 47 маддәнең 10 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«10) жирлекнең Совет утырышына жирлекнең социаль-икътисади үсеш стратегиясе проектын тәкъдим итә;».

7. 53 маддәнең 1 өлешенең 1пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1) планлаштыру, бюджет, финанслар һәм исәп алу өлкәсендә:

- жирлекнең бюджет проектын, жирлекнең социаль-икътисади үсеш стратегиясе проектын әзерли;

- жирлек бюджетының үтәлешен тәэмүн итә, жирлекнең социаль-икътисади үсеш стратегиясе үтәлешен оештыра;

- жирлек бюджетының үтәлеше, жирлекнең социаль-икътисади үсеш стратегиясе үтәлеше турында хисап әзерли;

- Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән тәртиптә күрсәтелгән мәгълүматларны дәүләт хакимиите органнарына билгеләнгән тәртиптә жирлекнең икътисадының халәтен һәм социаль өлкәсен характерлаучы статистик күрсәткечләрне жыюны оештыра,

- жирле үзидарә органнары вәкаләтләренә караган мәсьәләләр буенча стратегик планлаштыру документларын эшләү һәм тормышка ашыру;

- жирлек Советы тарафыннан расланган (хупланган) стратегик планлаштыру документларын гамәлгә ашыруны контрольдә тоту һәм мониторинг;».

8. 54 маддәне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«54. Жирлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә кертелмәгән мәсьәләләрне хәл итүгә жирлекнең Башкарма комитеты хокуку

Башкарма комитет жирлекләрнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә кертелмәгән

түбәндәге вәкаләтләрне тормышка ашыра:

- жирлек музейлары булдыра;

- жирлектә нотариус булмаган очракта, законлылык тарафыннан каралган нотариаль гамәлләр қыла;

- опека һәм попечительлек буенча эшчәнлекне тормышка ашыруда катнаша;

- жирлек территориясендә жирле милли-мәдәни автономияләр хокукларын гамәлгә ашыру белән бәйле эшчәнлекне гамәлгә ашыру өчен шартлар булдыра;

- Россия Федерациясе халыкларының милли-мәдәни үсешенә һәм жирлек территориясендә милләтара мөнәсәбәтләр өлкәсендәге чараларны тормышка ашыруга ярдәм күрсәтә;

- жирлек территориясендәгे муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр мобилизацион әзерлеге буенча чарапар оештыруда һәм гамәлгә ашыруда катнаша;
- жирлектә янгыннан саклауны булдыра;
- туризмны үстерү өчен шартлар тудыра;
- мәжбүри тоту урыннарындағы затларга булышлык иту йөзеннән ижтимагый җәмәгать контроле белән тәэмин иту өчен күзәтчелек комиссияләренә ярдәм күрсәтә;
- инвалидларның җәмәгать оешмаларына, шулай ук 1995 елның 24 ноябрендәге 181-ФЗ номерлы “Россия Федерациясендәге инвалидларны социаль яклау турында”гы Федераль закон нигезендә гомумроссия җәмәгать берләшмәләре тарафыннан төзелгән инвалилар оешмаларына ярдәм күрсәтә;
- торак законлылыгы нигезендә, гражданнарга торак биналарның муниципаль социаль файдалану фондыннан найм килешүе белән торак бина бирә;
- авыл жирлеге территорииясендә яшәүче караучысыз асралучы хайваннарны аулау һәм карап тору буенча чарапарны гамәлгә ашыра;
- 2016 елның 23 июнендәге 182-ФЗ номерлы “Россия Федерациясендә хокук бозулар профилактикасының төп системасы турында”гы Федераль законда каралган хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендәге чарапарны гамәлгә ашыра;
- инвалидларның, мөмкинлекләре чикле кешеләрнең физик культура һәм спорт үсешенә ярдәм күрсәтә (адаптив физик культура һәм адаптив спорт)”

9. 73 маддәнең 3 өлешен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«3. Кешенең һәм гражданинның хокукий статусын билгели торган, оешмаларның хокукий статусын гамәлгә куючи, учредителе жирлек булган муниципаль норматив хокукий актлар, шулай ук жирле үзидарә органнары арасындағы килешүләр, аларны рәсми бастырып чыгарғаннан(халыкка житкерелгәннән) соң үз көченә керә.

10. 83 маддәнең 1 өлешен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

“1. Гражданнарың үзара салымы чарапары, жирле әһәмияттәге конкрет мәсьәләләрне хәл иту өчен, гражданнарың бер тапкыр түләүләре дигэнне аңлата.

Гражданнарың үзара салым түләү тәртибендәге түләүнең күләме жирлектәге (жирлек составына керүче торак пункт) барлык кеше өчен абсолют зурлығы тигез рәвештә билгеләнә, чыгарма: саны жирлектәге халыкның гомуми санының 30 процентыннан артмаган гражданнарың аерым категориясе н исәпкә алып.

10. 88 маддәнең 3 өлешеннең икенче жөмләсен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

“Муниципаль берәмлекнең уставына Россия Федерациясенең Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе яки Татарстан Республикасы законнары нигезләмәләрен төгәл күрсәтү формасында үзгәрешләр кертелгән очракта үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турындағы муниципаль хокукий акт проекты буенча исәпкә алу тәртибе тәкъдимнәрен, шулай ук аның буенча фикер алышуда гражданнарың катнашу тәртибен исپкә

алып әлеге устав белән шуши норматив хокукий актларны туры китерү максатларында, рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү) кирәк түгел.”

11. 90 маддәдә:

а) Знче өлешен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

“3. Хәзерге уставка жирле үзидарә органнарының структура үзгәреше турындагы үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турындагы жирлек башлыгы тарафыннан имзаланган хокуки акт (федераль законнарга туры китерүдән, вәкаләтләр үзгәреше, вазифаи затларның сайлану тәртибе башка) жирлек башлыгының вәкаләтләре төгәлләнгәч кенә үз көченә керә.”;

б) түбәндәге эчтәлекле 3.1 бүлеге белән тулыландырырга:

“Хәзерге уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турындагы хокуки акт түбәндәгечә кабул ителергә мөмкин:

1) жирлек башлыгы һәм совет рәисе яки совет рәисе вәкаләтләрен башкаручы жирлек башлыгы тарафыннан имзаланган Совет (халык жыены) карары нигезендә;

2) Совет (халык жыены) тарафыннан кабул ителгән һәм жирлек башлыгы тарафыннан имзаланган аерым норматив хокуки акт нигезендә. Бу очракта хокуки актта кабул иту реквизитлары куела. Мондый Совет карарында күчеш чоры яки үзгәрешләр һәм өстәмәләр көченә керту нормасы билгеләү рөхсәт ителми.”;

в) түбәндәге эчтәлекле 5 бүлек белән тулыландырырга:

“5. Жирлек уставларын федераль һәм Республика Татарстан законнарга туры китерү бу законнарда каралган срокларда хәл ителә. Эгәрдә бу законнарда уставка үзгәрешләр керту срокы билгеләнмәгән булса, үзгәрешләр керту срокы законнарының үз көченә керү срокын, закон тарафыннан билгеләнгән уставка үзгәрешләр керту процедуранын, шул исәптән дәүләт теркәвен һәм игълан иту (халыкка житкерү) срокын исәпкә алыш алты айдан артмаска тиеш.”;

Түбәндәге эчтәлекле 6 бүлек белән тулыландырырга:

«6. Жирлек уставын жирлек уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турындагы муниципаль хокукий акт белән яңа редакциядә аңлату рөхсәт ителми.

Бу очракта жирлекнең яңа уставы кабул ителә, ә жирлекнең элеккеге гамәлдәге уставы һәм үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту хакындагы муниципаль хокукий актлар, жирлекнең яңа уставы үз көченә кергән көннән алыш, үз көчләрен югалткан дип санала.”